

รายงานการประชุม
คณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร
เรื่อง การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับกุ้งทะเล
ครั้งที่ ๑-๑/๒๕๖๑
วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุม ๓๕๑ อาคาร ๓ ชั้น ๕ มกอช. กรุงเทพฯ

ผู้มาประชุม

๑. นายชำนาญ พงษ์ศรี รองอธิบดีกรมประมง	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวอิงอร ปัญญกิจ ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ
๓. นายภานุวัตร กมุทชาติ ผู้แทนสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๔. นายพุทธ ส่องแสงจินดา ผู้แทนกองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง กรมประมง	กรรมการ
๕. นางสาวมณฑิรา ถาวรยุติการต์ ผู้แทนกองพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าประมงและหลักฐานเพื่อการสืบค้น กรมประมง	กรรมการ
๖. นายสรณัฐ ศิริสวย ผู้แทนภาควิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
๗. รองศาสตราจารย์จรัสศักดิ์ ตั้งตรงไพโรจน์ ผู้แทนศูนย์วิจัยโรคสัตว์น้ำ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
๘. นายธนัท โสวณะปรีชา ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๙. นายเดชา บรรลือเดช ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิต	กรรมการ
๑๐. เรือโทมนัส ลาภผล ผู้แทนสำนักกำหนดมาตรฐาน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ และเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ	กรรมการ
๒. ผู้แทนสมาพันธ์เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งไทย	กรรมการ
๓. ผู้แทนสมาคมกุ้งไทย	กรรมการ
๔. ผู้แทนสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย	กรรมการ
๕. นางสาวณรินทร์ สุนทรสถิต	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายพงษ์ศักดิ์ นิตศน์กาญจนานนท์	สมาคมกุ้งไทย

๒. นายคมกฤษณ์ เสนารักษ์	สมาคมกึ่งไทย
๓. นายศุภวรรณ สัมพันธ์ธารบุรณ์	สมาคมกึ่งไทย
๔. นางสาววาสนา ตรึงใจจริง	สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย
๕. นางสาวศนิดา คุณพานิช	สำนักกำหนดมาตรฐาน มกอช.
๖. นางสาวรุ่งรัศมี มหัทธพงษ์	สำนักกำหนดมาตรฐาน มกอช.
๗. นางสาวปิยะรัตน์ ฟูหนอง	สำนักกำหนดมาตรฐาน มกอช.
๘. นางสาวสุกัญญา ฝันเครือ	สำนักกำหนดมาตรฐาน มกอช.

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกล่าวเปิดการประชุม และแจ้งที่ประชุมทราบคำสั่งคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ที่ ๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับกุ้งทะเล รายละเอียดตามเอกสารประกอบการประชุมวาระที่ ๑

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๒.๑ ขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตร

เลขานุการแจ้งที่ประชุมทราบขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตร ภายใต้ พ.ร.บ. มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ.๒๕๕๑ รวมถึงความเป็นมาของการทบทวนมาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่อง การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (มกษ.๗๔๐๑-๒๕๕๗) ให้สอดคล้องกับ GSSI Global Benchmark Tool

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๓.๑ ร่างมาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่อง การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล

แนวทางการจัดทำมาตรฐาน

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายในประเด็นแนวทางการจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ.) GAP ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลที่สอดคล้องตาม GSSI Global Benchmark Tool โดยพิจารณาข้อเสนอ ๒ แนวทาง ได้แก่

๑. จัดทำมาตรฐาน มกษ.GAP ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลฉบับใหม่ หรือ

๒. ทบทวนมาตรฐาน GAP ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (มกษ.๗๔๐๑-๒๕๕๗)

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบตามแนวทางที่ ๒ ในการทบทวนมาตรฐาน GAP ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (มกษ.๗๔๐๑-๒๕๕๗) เพื่อให้มีมาตรฐาน GAP ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลของประเทศที่ครอบคลุมข้อกำหนดที่สำคัญในการเลี้ยงกุ้งทะเลและสอดคล้องกับความต้องการของประเทศคู่ค้า สำหรับเกษตรกรรายย่อยหรือเกษตรกรที่ยังไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐาน GAP ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลฉบับทบทวนได้ จะมีมาตรการรองรับโดยการจัดทำมาตรฐาน มกษ. GAP ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค ซึ่งเป็นมาตรฐาน GAP ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทุกชนิดเพื่อการบริโภค รวมถึงกุ้งทะเล เป็นมาตรฐานขั้นพื้นฐานที่จะมีข้อกำหนดเฉพาะเรื่อง food safety และเพิ่มเติมข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมเท่าที่จำเป็น

มติที่ประชุม เห็นชอบให้ทบทวนมาตรฐาน GAP ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (มกษ.๗๔๐๑-๒๕๕๗) ให้สอดคล้องตาม GSSI Global Benchmark Tool

ร่างมาตรฐานฯ

ที่ประชุมพิจารณาร่างมาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่อง การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี สำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (มกษ.๗๔๐๑-xxxx) แล้วมีข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. ขอบข่าย

เห็นชอบการปรับปรุงขอบข่ายตามข้อเสนอแนะ โดยย้ายคำอธิบายนิยามคำว่า “กุ้งทะเล” ของมาตรฐาน มกษ.๗๔๐๑-๒๕๕๗ มาใส่ไว้ในขอบข่ายเพื่อความเหมาะสม ดังนี้

๑.๑ มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ ครอบคลุมข้อกำหนดในการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีในทุกระยะของการผลิตกุ้งทะเลในสกุลพีเนียส (*Penaeus* spp.) ลิโตพีเนียส (*Litopenaeus* spp.) และเมตาพีเนียส (*Metapenaeus* spp.) เช่น กุ้งกุลาดำ (*Penaeus monodon*) กุ้งขาวแวนนาไม (*Litopenaeus vannamei*) กุ้งตะกาด (*Metapenaeus affinis*) ตั้งแต่การเลี้ยง การจับ จนถึงหลังการจับ ก่อนการขนส่งออกจากฟาร์ม เพื่อให้ได้กุ้งทะเลที่มีคุณภาพดี ปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดยคำนึงถึงสุขภาพและสวัสดิภาพสัตว์ ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และความรับผิดชอบต่อสังคม

๒. นิยาม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วไม่เห็นชอบการกำหนดนิยามคำว่า “กุ้งทะเล” เนื่องจากเห็นว่ามี ความชัดเจนในตัวเองเพียงพอแล้ว รวมถึงป้องกันปัญหาการตีความในภายหลัง

เห็นชอบให้ปรับปรุงนิยามคำว่า “ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล” ให้ชัดเจนมากขึ้น ดังนี้

ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล (marine shrimp farm) หมายถึง สถานประกอบการเลี้ยงกุ้งทะเล ตามที่ระบุไว้ในขอบข่าย ประกอบด้วย บ่อเลี้ยง สถานที่เตรียมอาหาร โรงเรือน และบริเวณสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขาภิบาลที่จำเป็นสำหรับการเลี้ยงกุ้งทะเล

ระดับของข้อกำหนดและเกณฑ์การตัดสิน

เห็นชอบให้ปรับระดับของข้อกำหนดและเกณฑ์การตัดสินให้เหลือเพียง ๒ ระดับ คือ ข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดรอง โดยตัดข้อเสนอแนะออก เพื่อให้สะดวกต่อการส่งเสริมและการตรวจสอบรับรองมาตรฐาน รวมถึงสอดคล้องกับมาตรฐาน มกษ. GAP ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำฉบับอื่นๆ

๓. ข้อกำหนด

รายการที่ ๑ สถานที่และการขึ้นทะเบียนฟาร์ม

เห็นชอบให้ปรับปรุงชื่อหัวข้อรายการเป็น “สถานที่” เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดที่ตัด ประเด็นเรื่องการขึ้นทะเบียนฟาร์มออก ตามข้อเสนอแนะของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

รายการที่ ๑ สถานที่และการขึ้นทะเบียนฟาร์ม

หลักการ/วัตถุประสงค์

เห็นชอบให้ปรับปรุงข้อความเพื่อความเหมาะสม ดังนี้

ควรเลือกลงสถานที่เลี้ยงกุ้งทะเลให้เหมาะสม ซึ่งจะทำให้กุ้งมีการเจริญเติบโตดี มีอัตราการรอดสูง ลดความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนที่จะมีผลต่อสุขภาพกุ้งและเพื่อให้ระบบการผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค รวมถึงไม่มีปัญหาการเลี้ยงกุ้งในพื้นที่ที่ผิดกฎหมาย

ข้อ ๑.๒

ปรับปรุงข้อความเพื่อความยืดหยุ่น และครอบคลุมพื้นที่ห้ามเลี้ยงตามกฎหมายทุกประเภท ตาม ข้อเสนอแนะของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

ไม่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำ และเขตพื้นที่ห้ามเลี้ยงตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เห็นชอบให้ตัดข้อ ๑.๓ โดยย้ายไปรวมอยู่ภายใต้ข้อ ๒.๔ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ

เห็นชอบให้ตัดข้อ ๑.๔ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ เนื่องจากเห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติที่ดีในการเลี้ยงกุ้งทะเล และเพื่อไม่ให้มีข้อกำหนดมากเกินไป รวมถึงไม่มีการระบุประเด็นนี้ไว้ใน GSSI Global Benchmark Tool

เห็นชอบให้ตัดข้อ ๑.๕ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ เนื่องจากเห็นว่า การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไม่เกี่ยวข้องกับระบบการเลี้ยงกุ้งทะเล และเป็นขั้นตอนที่ต้องดำเนินการก่อนขอการรับรองมาตรฐานเพื่อตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆก่อนพิจารณาเริ่มต้นกระบวนการตรวจประเมินและให้การรับรองมาตรฐานฟาร์ม

รายการที่ ๒ การจัดการฟาร์ม

เห็นชอบให้ตัดข้อ ๒.๒ ข้อ ๒.๕ และข้อ ๒.๙ โดยย้ายไปรวมอยู่ภายใต้ข้อ ๒.๔ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ

ปรับปรุงข้อความในข้อ ๒.๔ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๒.๔ มีการจัดการให้สัตว์น้ำกึ่งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต เช่น ปล่อยลูกกุ้งลงเลี้ยงในความหนาแน่นที่เหมาะสม คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำและบ่อเลี้ยง เครื่องเติมอากาศ

ปรับปรุงข้อความในข้อ ๒.๖ เพื่อให้มีความยืดหยุ่นและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ดังนี้

ลูกกุ้งต้องมาจากฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน หรือจากแหล่งที่เชื่อถือได้ มีบันทึกหรือใบรับรองหรือใบแจ้งผลการตรวจสุขภาพลูกกุ้ง เพื่อให้มั่นใจว่าลูกกุ้งมีสุขภาพดีและปลอดเชื้อก่อโรคที่สำคัญ

เห็นชอบให้เพิ่มเติมข้อกำหนด ๒.๗ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๒.๗ มีการกักกันโรคที่มีประสิทธิภาพ กรณีมีการนำกุ้งจากภายนอกเข้ามาในฟาร์ม

โดยมอบฝ่ายเลขานุการตรวจสอบรายละเอียดข้อกำหนดของ GSSI Global Benchmark Tool ประเด็นการกักกันโรค ว่าครอบคลุมกรณีการเคลื่อนย้ายกุ้งภายในฟาร์มด้วยหรือไม่อย่างไร เพื่อนำมาพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

เห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๒.๑๐ และ ๒.๑๑ โดยเพิ่มเติมประเด็นเรื่องการระบุแหล่งที่มาของวัตถุดิบในการผลิตอาหารกุ้ง ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๒.๑๐ อาหารสัตว์น้ำสำเร็จรูปที่ใช้ต้องได้รับการขึ้นทะเบียน มีคุณภาพดี และยังไม่หมดอายุ สามารถระบุแหล่งที่มาของวัตถุดิบ

๒.๑๑ อาหารสำเร็จรูปที่ผลิตใช้เองในฟาร์ม ต้องแสดงรายการและแหล่งที่มาของวัตถุดิบ และไม่ใช่ส่วนผสมที่ห้ามใช้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เห็นชอบให้เพิ่มเติมข้อกำหนด ๒.๑๓ และ ๒.๑๔ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๒.๑๓ ไม่ควรใช้อาหารสดในการเลี้ยงกุ้งโดยตรง

๒.๑๔ ไม่ควรใช้อาหารที่ผลิตโดยใช้กุ้งทะเลเป็นวัตถุดิบ

เห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๒.๑๖ เพื่อให้มีความยืดหยุ่นและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๒.๑๖ ตรวจสอบสภาพแวดล้อม วัชพืชหรือคุณภาพน้ำ และพฤติกรรมของกุ้งในบ่อเลี้ยงกุ้งอย่างสม่ำเสมอ

เห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๒.๑๗ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ โดยให้ใช้คำว่า “ชนิดสัตว์น้ำใกล้สูญพันธุ์” แทนคำว่า “สัตว์น้ำชนิดใกล้สูญพันธุ์” และใช้คำว่า “การุณยฆาต” แทนคำว่า “เมตตาฆาต” ดังนี้

๒.๑๗ มีการป้องกันศัตรูและพาหะนำโรคกุ้งเข้าบ่อทั้งระหว่างการเตรียมบ่อ เตรียมน้ำ และระหว่างการเลี้ยง โดยต้องไม่มีการทำลายชนิดสัตว์น้ำชนิดใกล้สูญพันธุ์ ยกเว้นเพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน และใช้วิธีเมตตาการุณยฆาต

เห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๒.๑๘ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ โดยให้ใช้คำภาษาไทยว่า “แผนการจัดการสุขภาพสัตว์ทางสัตวแพทย์” สำหรับคำว่า Veterinary Health Plan ดังนี้

๒.๑๘ ตรวจสุขภาพกึ่งในบ่ออย่างสม่ำเสมอ และมีวิธีการจัดการกึ่งป่วยหรือตายในภาวะปกติที่ไม่พบการระบาดของโรค ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการสุขภาพสัตว์ทางสัตวแพทย์ (Veterinary Health Plan) รวมถึงมีการบันทึกข้อมูลการป่วยหรือตาย และแยกกึ่งที่อ่อนแอออกทันทีที่พบ

เห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๒.๑๙ รวมถึงปรับระดับจากข้อกำหนดรองเป็นข้อกำหนดหลัก ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ เนื่องจากเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบ ดังนี้

๒.๑๙ มีการจัดการสุขภาพกึ่งให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของประเทศ โดยคำนึงถึงข้อกำหนดในการทำการประมงอย่างรับผิดชอบที่จัดทำโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการเคลื่อนย้ายสัตว์น้ำมีชีวิต และมาตรฐานของ OIE ที่เกี่ยวข้อง (ข้อกำหนดหลักรอง)

ไม่เห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๒.๒๑ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ เนื่องจากเห็นว่าการแจ้งเตือนการระบาดของโรคควรเป็นบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ ซึ่งในทางปฏิบัติหน่วยงานภาครัฐต้องมีการแจ้งเตือนเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์อยู่แล้ว จึงเห็นควรให้คงข้อความเดิม ดังนี้

๒.๒๑ กรณีเกิดโรคระบาดกึ่ง ให้แจ้งหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่โดยเร็ว และมีการแจ้งเตือนการระบาดของโรค

เห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๒.๒๒ ข้อ ๒.๒๓ และข้อ ๒.๒๖ รวมถึงการเพิ่มเติมข้อกำหนด ๒.๒๔ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๒.๒๒ มีการวินิจฉัยโรค วิเคราะห์สาเหตุ และแก้ไข กรณีที่กึ่งแสดงอาการป่วย พร้อมทั้งจดบันทึกหรือเก็บหลักฐานการวินิจฉัยโรค

๒.๒๓ มีมาตรการป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคกึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ ที่สามารถป้องกันการระบาดของโรคกึ่งภายในฟาร์ม และจากภายในฟาร์มไปสู่ภายนอกฟาร์ม รวมถึงสิ่งแวดล้อม

๒.๒๔ มีวิธีการกำจัดซากกึ่งที่เหมาะสมที่สามารถป้องกันการแพร่กระจายของโรคได้

๒.๒๖ จัดให้มีการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในฟาร์ม เพื่อให้ทราบบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในการดูแลด้านสุขภาพและสวัสดิภาพสัตว์ การใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย

รายการที่ ๓. การใช้ยาสัตว์ สารเคมี และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์น้ำ

เห็นชอบให้ย้ายประเด็นเรื่องการใช้อย่างถูกต้อง ในข้อ ๓.๑ ไปรวมไว้ในข้อ ๓.๒ และเห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๓.๒ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ โดยใช้คำว่า “คำแนะนำ” แทนคำว่า “กำกับดูแล” เพื่อความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติ ดังนี้

๓.๑ ไม่ใช่วัตถุ สารเคมี และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์น้ำ ที่ห้ามใช้ตามกฎหมายในการใช้อย่างถูกต้อง สารเคมี และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นชนิดที่กำหนดให้ต้องขึ้นทะเบียน ต้องมีการขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และใช้อย่างถูกต้อง

๓.๒ กรณีที่จำเป็นต้องใช่วัตถุหรือสารเคมีก่อนการจับ ต้องมีระยะหยุดการใช้ยาสัตว์หรือสารเคมีตามที่ระบุไว้ในฉลาก การใช่วัตถุและสารเคมี ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลคำแนะนำของสัตวแพทย์ หรือนักวิชาการประมงที่มีความเชี่ยวชาญด้านโรคสัตว์น้ำ ปฏิบัติตามวิธีการใช้ที่ระบุในฉลาก มีระยะหยุดยาที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อม

เห็นชอบให้คงข้อกำหนด ๓.๓ ไว้ตามเดิมโดยปรับระดับจากคำแนะนำเป็นข้อกำหนดรอง

รายการที่ ๕ พลังงานและเชื้อเพลิง

เห็นชอบให้ปรับปรุงชื่อหัวข้อเป็น “เชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น” เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของข้อกำหนด ดังนี้

๕. พลังงานและเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น

เห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๕.๑ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ และปรับระดับจาก “ข้อเสนอแนะ” เป็น “ข้อกำหนดรอง”

๕.๑ มีสถานที่เก็บเชื้อเพลิง และน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้เป็นสัดส่วนและปลอดภัยควรมีการติดฉลากและเครื่องหมายพร้อมคำเตือน มีการใช้และกำจัดอย่างมีความรับผิดชอบ รวมถึงจัดเก็บเป็นสัดส่วน แยกจากอาหารกุ้ง และที่พักอาศัย (ข้อเสนอแนะกำหนดรอง)

เห็นชอบให้ตัดข้อกำหนด ๕.๒ - ๕.๕ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ เพื่อไม่ให้มีข้อกำหนดมากเกินไป รวมถึงไม่มีการระบุประเด็นนี้ไว้ใน GSSI Global Benchmark Tool

รายการที่ ๖ สุขอนามัยภายในฟาร์ม

เห็นชอบการเพิ่มเติมข้อกำหนด ๖.๑ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAqP และสอดคล้องกับมาตรฐาน GAP ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำฉบับอื่น ๆ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๖.๑ ออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเลี้ยงกุ้งทะเล ให้สามารถป้องกันการปนเปื้อนจากผู้ปฏิบัติงาน น้ำทิ้ง สุขา สัตว์เลี้ยง น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่นจากเครื่องจักร และจากแหล่งอื่นๆ ที่อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อน

เห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๖.๓ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๖.๓ เก็บรักษาปัจจัยการผลิต วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามประเภท เพื่อป้องกันการปนเปื้อนและไม่ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์อื่น

เห็นชอบให้ปรับปรุงข้อกำหนด ๖.๕ เพื่อความชัดเจน ดังนี้

๖.๕ ห้ามใช้มูลสัตว์สดในการเลี้ยงกุ้ง

เห็นชอบให้ปรับปรุงข้อกำหนด ๖.๖ เพื่อความชัดเจน และปรับระดับจากข้อกำหนดจาก “ข้อกำหนดรอง” เป็น “ข้อกำหนดหลัก” เนื่องจากเห็นว่าหากมีการปนเปื้อนของมูลหรือของเสียจากสัตว์เลี้ยงไปสู่อุโมงค์ที่เลี้ยง จะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้บริโภคได้ ดังนี้

๖.๖ ห้ามปล่อยสัตว์เลี้ยงเข้าไปในบริเวณบ่อเลี้ยงกุ้ง (ข้อกำหนดหลักรอง)

เห็นชอบการปรับปรุงข้อกำหนด ๖.๗ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๖.๗ มีการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานในเรื่องการปฏิบัติด้านสุขลักษณะที่ดี เพื่อให้ทราบบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ในการป้องกันการปนเปื้อนและการเสื่อมสภาพของผลิตผล รวมถึงการใช้สารเคมีอย่างถูกวิธีและปลอดภัย

รายการที่ ๘. แรงงานและสวัสดิการ

เห็นชอบให้ปรับปรุง/เพิ่มเติมข้อกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐาน มกษ. GAP ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำฉบับอื่นๆ ซึ่งปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้แทนกระทรวงแรงงานเพื่อให้มีความยืดหยุ่นในทางปฏิบัติ ดังนี้

๘.๑ จ้างแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ควรมีหนังสือสัญญาการจ้างงาน (ข้อกำหนดรองหลัก)

๘.๒ จ่ายค่าจ้างแรงงานถูกต้องตามกฎหมาย ควรจ้างแรงงานที่มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ (ข้อกำหนดรองหลัก)

๘.๓ ต้องจัดสวัสดิการแก่ผู้ใช้แรงงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ (ข้อกำหนดหลักแนะนำ)

๘.๔ กรณีเป็นแรงงานต่างด้าวต้องมีหนังสือเดินทางที่ถูกต้องตามกฎหมายและมีใบอนุญาตทำงาน (ข้อกำหนดหลัก)

๘.๕ ควรจัดหาอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย

๘.๖ ควรมีการอบรมคนงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

รายการที่ ๙ ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

เห็นชอบให้เพิ่มเติมข้อกำหนด ๙.๒ - ๙.๔ และ ๙.๗ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๙.๒ มีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดในกฎหมาย (ถ้ามี) (ข้อกำหนดหลัก)

๙.๓ มีการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันมลพิษจากการก่อสร้าง ซ่อมบำรุง หรือรื้อถอน รวมถึงมีการจัดเก็บและกำจัดเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ไม่ได้ใช้งาน หรือชำรุดเสียหาย (ข้อกำหนดรอง)

๙.๔ ไม่ใช้อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปที่มีส่วนผสมของปลาปนและน้ำมันปลาที่ทำจากชนิดสัตว์น้ำที่ใกล้สูญพันธุ์ หรือปลาที่ได้จากการทำประมง IUU (ข้อกำหนดรอง)

๙.๗ มีการจัดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม (ข้อกำหนดรอง)

เห็นชอบให้ตัดข้อกำหนด ๙.๘ - ๙.๑๐ และ ๙.๑๗ - ๙.๑๘ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ เพื่อไม่ให้มีข้อกำหนดมากเกินไป รวมถึงไม่มีการระบุประเด็นนี้ไว้ใน GSSI Global Benchmark Tool

เห็นชอบให้คงข้อกำหนด ๙.๑๕ เนื่องจากมีการระบุประเด็นนี้ไว้ใน GSSI Global Benchmark Tool และปรับระดับจาก "ขอแนะนำ" เป็น "ข้อกำหนดรอง"

รายการที่ ๑๐ เอกสารและข้อมูลบันทึก

เห็นชอบให้ปรับปรุงข้อกำหนด ๑๐.๑ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ โดยใช้คำว่า "เอกสารหลักฐานแสดงแหล่งที่มาของลูกพันธุ์สัตว์น้ำและหลักฐานแสดงการจำหน่ายสัตว์น้ำ" แทนคำว่า "เอกสารกำกับ การจำหน่ายสัตว์น้ำ" เพื่อความยืดหยุ่น ดังนี้

๑๐.๑ มีเอกสารกำกับ การจำหน่ายลูกพันธุ์สัตว์น้ำและเอกสารกำกับ การจำหน่ายสัตว์น้ำหลักฐานแสดงแหล่งที่มาของลูกพันธุ์สัตว์น้ำและหลักฐานแสดงการจำหน่ายสัตว์น้ำให้ตรวจสอบได้

เห็นชอบให้ปรับปรุงข้อกำหนด ๑๐.๔ ตามข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ ดังนี้

๑๐.๔ มีการบันทึกและเก็บข้อมูลการเลี้ยงกุ้งที่จำเป็นอื่นๆ ให้ตรวจสอบได้ เช่น การเกิดและการป้องกันโรค คุณภาพน้ำ ฐานการผลิตของอาหารที่ใช้

รายละเอียดการแก้ไขร่างมาตรฐานตามเอกสารแนบ

มติที่ประชุม มอบฝ่ายเลขานุการดำเนินการ ดังนี้

๑. ปรับปรุงร่างมาตรฐานฯ ตามความเห็นที่ประชุม

๒. ตรวจสอบรายละเอียดข้อกำหนดของ GSSI Global Benchmark Tool ประเด็นการกักกันโรคในข้อกำหนด ๒.๗ และนำมาพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

วาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

(เรือโทมนัส ลาภผล)

กรรมการและเลขานุการ

ผู้จัดบันทึกรายงานการประชุม